



KANCELARIA SENATU

BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 6 września 2016 r.

BKS/DPK-134-30190/16 ŻU

P9-42/16

Nr: 30190	Data wpływu petycji 29 czerwca 2016 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 31 sierpnia 2016 r.

## KARTA NAUCZYCIELA

### TEMAT

**NAUCZYCIEL MIANOWANY A STOPIEŃ NAUKOWY**

**WNOSZACY PETYCJĘ:** petycja indywidualna

W. M. – osoba fizyczna.

**PRZEDMIOT PETYCJI:**

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w sprawie zmiany art. 9a ust. 4 Karty Nauczyciela lub art. 3 pkt 2 Prawa o szkolnictwie wyższym.

**UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJĘ:**

Autor petycji odnosi się do art. 9a ust. 4 Karty Nauczyciela, który wskazuje że nauczyciele akademicy uzyskują stopień nauczyciela mianowanego po spełnieniu warunków posiadania stopnia naukowego oraz co najmniej 3-letniego okresu pracy w szkole wyższej, z dniem nawiązania stosunku pracy w zakładzie kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych.

Wnoszący petycję postuluje zmianę w zakresie umożliwienia nauczycielom ze stopniem naukowym uzyskiwania z mocy prawa stopnia nauczyciela mianowanego po spełnieniu odpowiednich kryteriów. Autor wnosi o nadanie następującego brzmienia art. 9a ust. 4 Karty Nauczyciela: „osoby posiadające stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej 3-letnim okresem prowadzenia zajęć dydaktycznych w szkole wyższej, z dniem podjęcia współpracy z kolegium pracowników służb społecznych, szkołą policealną lub ośrodkiem doskonalenia nauczycieli uzyskują stopień nauczyciela mianowanego.”

Zdaniem autora petycji, w obecnym brzmieniu przepis odnosi się do nauczycieli akademickich nie precyzując rozumienia tego terminu. Przepisy Prawa o szkolnictwie wyższym definiują nauczyciela akademickiego jako osobę zatrudnioną na określonych stanowiskach. W praktyce „wiele uczelni współpracuje z osobami posiadającymi stopień naukowy na zasadzie umowy cywilnoprawnej, nie oferując przywilejów przysługujących pracownikowi.” W ocenie wnoszącego petycję zastosowanie w art. 9a ust. 4 zwrotu „nauczyciel akademicki” zamiast np. „osoba ze stopniem naukowym prowadząca zajęcia dydaktyczne na uczelni wyższej” jest przejawem dyskryminacji ze względu na formę nawiązania współpracy ze szkołą wyższą.

Nadto w petycji podniesiono, że tylko osoby będące aktualnie nauczycielami akademickimi mogą otrzymać stopień nauczyciela mianowanego. Zdaniem wnoszącego petycję w przypadku, gdy osoba ze stopniem doktora zakończy pracę na uczelni wyższej i będzie chciała zdobyć zatrudnienie w systemie oświaty, będzie zaczynać pracę od stopnia nauczyciela stażysty.

Autor wnosi o umieszczenie szkół policealnych, ośrodków doskonalenia nauczycieli i/lub uczelni wyższych w katalogu placówek objętych art. 9a ust. 4 Karty Nauczyciela.

**STAN PRAWNY:**

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.) w art. 1 wskazuje, że ustawie podlegają nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni, którzy są czynni zawodowo. Ustawa dotyczy tylko nauczycieli zatrudnionych, tj. pozostających w stosunku pracy. Karta nie obejmuje zatem nauczycieli wykonujących pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Ustawa nowelizująca Kartę Nauczyciela z dnia 18 lutego 2000 r. wprowadziła czterostopniowy system stopni awansu:

- nauczyciel stażysta,
- nauczyciel kontraktowy,
- nauczyciel mianowany,
- nauczyciela dyplomowany.

Poszczególne stopnie awansu nadawane są w drodze decyzji administracyjnych poprzez akt nadania stopnia. Akty te uznawane są we wszystkich szkołach i placówkach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Karta Nauczyciela w art. 9a ust. 4 stanowi że „nauczyciele akademicy, posiadający stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej 3-letnim okresem pracy w szkole wyższej, z dniem nawiązania stosunku pracy w zakładzie kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb nauczycielskich uzyskują stopień nauczyciela mianowanego.”

Z dniem 1 października 2016 r. art. 9a ust. 4 otrzyma następujące brzmienie: „nauczyciele akademicy, posiadający stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej 3-letnim okresem pracy w szkole wyższej, z dniem nawiązania stosunku pracy w kolegium pracowników służb społecznych uzyskują stopień nauczyciela mianowanego.” Nowelizacja jest wynikiem zmiany ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1198 ze zm.) poprzez „wygaszanie” zakładów kształcenia nauczycieli.

**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli** (Dz. U. z 2013 r. poz. 393) określa m. in. zakres wymagań do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego.

**PRACE LEGISLACYJNE:**

Brak.

**DZIAŁANIA POWIĄZANE:**

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 16 lutego 2010 r., sygn. akt II SA/Wa 1730/2009 „okoliczność braku spełnienia przesłanki

bycia czynnym zawodowo nauczycielem eliminuje kandydata do awansu z możliwości jego otrzymania i jest to niezależne od tego, czy spełnia on dalsze, szczegółowe kryteria umożliwiające otrzymanie awansu.”

W Ministerstwie Edukacji Narodowej trwały prace nad tożsamą petycją wniesioną przez osobę fizyczną. W zawiadomieniu o sposobie załatwienia petycji z 15 grudnia 2015 r. MEN wskazał, że „resort nie planuje zmian przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczycieli posiadających stopień naukowy doktora.” Zdaniem MEN nie można sugerować dyskryminacji „w przypadku określania warunków zatrudniania i awansowania pracowników oraz ustalania wymogów przez indywidualnych pracodawców wobec osób współpracujących z określoną instytucją.”

**INFORMACJE DODATKOWE:**

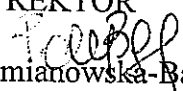
Zgodnie z art. 9a ust. 3 Karty Nauczyciela „nauczyciele akademicy legitymujący się co najmniej 3-letnim okresem pracy w szkole wyższej lub osoby posiadające co najmniej pięcioletni okres pracy i znaczący dorobek naukowy uzyskują z dniem nawiązania stosunku pracy w szkole stopień nauczyciela kontraktowego.”

Nauczyciel kontraktowy może mieć skrócony do roku i 9 miesięcy staż na uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego, w przypadku gdy posiada tytuł doktora (art. 9c ust. 2).

OPRACOWAŁA

Zaneta Urawska

DYREKTOR

  
Anna Pomianowska-Bąk